

Závěrečná zpráva o působení učitelky u krajanů

Školní rok: 2018/2019

Destinace (země, město): USA, Chicago (stát Illinois) – Česká škola T. G. Masaryka

Jméno, příjmení: Mgr. Klára Moldová, DiS. – viceprezidentka a učitelka

Výuka češtiny

Výuka češtiny pro děti i dospělé v České škole T. G. Masaryka (dále TGM) probíhá od poloviny září do začátku prosince a po zimních prázdninách pokračuje od začátku ledna do konce května. Veškeré vzdělávací i kulturní aktivity, které nabízíme, jsou čistě zájmové. Měsíce červen–srpen patří zpravidla akcím, na kterých spolupracujeme s českými spolky v širší oblasti Chicaga (vzdělávací programy, pikniky, pietní shromáždění, oslava Dne matek), případně dílnám pro děti, které organizujeme s hosty z ČR. Jednotlivá pololetí pravidelně ukončujeme tzv. besídkami. Děti předvádějí rodičům, co se během roku naučily (v prosinci nechybí návštěva Mikuláše, anděla a čerta), dospělí studenti využívají této příležitosti k neformálnímu setkání. Žáci a studenti TGM mají možnost navštěvovat kurzy češtiny také v rámci letního vyučování, které probíhá po dobu jednoho měsíce od roku 2016 ve spolupráci s Ústavem českého jazyka a teorie komunikace Univerzity Karlovy (viz *Letní škola*).

V sobotu je kapacita školy maximálně naplněna. Z těchto důvodů jsme letos nemohli vyhovět zájmu rodičů o otevření nové první třídy (plánujeme na školní rok 2019/2020). Se 76 žáky se TGM stala druhou nejpočetnější českou školou na území Spojených států (na prvním místě se nachází česká škola v Astorii – Queensu), přitom ještě v roce 2012 plánovala rada školy budovu zbourat a prodat pozemek za účelem výstavby parkoviště.

Děti:

Vyučování pro bilingvní děti (180 minut, 10–13 hodin) probíhalo v sobotu dopoledne ve čtyřech separátních třídách. Odpoledne (120 minut, 14–16 hodin) se v TGM scházeli jak bilingvní žáci, tak děti, které se učí češtinu jako cizí jazyk. Třídy, které se formují od školního roku 2015/2016, sdružují žáky na podobné věkové i znalostní úrovni. Ve třídách, které vznikly dříve, probíhá výuka formou malotřídky. V současné době výuku 76 žáků v 6 třídách zajišťuje 5 učitelek:

- Irena Čajková: 12 bilingvních žáků, 10–14 let
- Erika Hofmann: 14 bilingvních žáků, 8–10 let
- Klára Moldová: 13 bilingvních žáků, 10–11 let; 7 bilingvních žáků, 9–10 let
- Eliška Pečenková: 13 žáků v kurzu ČJ pro cizince, 6–12 let
- Jaroslava Trnková: 17 bilingvních žáků, 7–8 let¹

¹ Ukázkový syllabus této třídy je přiložen k závěrečné zprávě.

Používané učebnice a učební materiály:

- Irena Čajková:
 - *Český jazyk 3 a 4* (+ pracovní sešity). Fraus, Praha: 2009.
 - *Světoví Češi 1*. Mladá fronta, Praha: 2015.
 - Galina Miklínová: *Cílovníci*. Paseka, Praha: 2018.
 - *Vlastivěda pro 4. ročník*. Nová škola, Praha: 2014.
 - Iva Nováková: *Poznej s námi Česko*. Portál, Praha: 2018.
 - Magdalena Rutová: *Radio Buch*. Baobab, Praha 2018.
 - Doplňkové materiály:
 - *Poradím si s češtinou 3 a 4*. Pierot, Praha: 2014.
 - *Český jazyk v maličku 3 a 4*. Fragment, Praha: 2017.
- Erika Hofmann:
 - *Český jazyk pro 2. ročník* (+ pracovní sešit). Dialog, Liberec: 2003.
 - *Český jazyk pro 3. ročník* (+ pracovní sešit). Studio 1+1, Brno: 2013.
 - Březinová, Ivona: *Lucka Luciperka*. Mladá fronta, Praha: 2014.
 - Iva Nováková: *Poznej s námi Česko*. Portál, Praha: 2018.
 - Magdalena Rutová: *Radio Buch*. Baobab, Praha 2018.
- Klára Moldová:
 - *Český jazyk 3* (+ pracovní sešit). Prodos, Praha: 2004.
 - *Český jazyk pro 2. ročník 2* (+ pracovní sešit). Studio 1+1, Brno: 2013.
 - *Český jazyk pro 3. ročník* (+ pracovní sešit). Studio 1+1, Brno: 2013.
 - *Můj atlas Česka*, Albatros 2017. Praha 2017.
 - Daniela Krolupperová: *Já se nechtěl stěhovat*. Mladá fronta, Praha: 2010.
 - Iva Nováková: *Poznej s námi Česko*. Portál, Praha: 2018.
 - Magdalena Rutová: *Radio Buch*. Baobab, Praha 2018.
 - Doplňkové materiály:
 - *Poradím si s češtinou 3*. Pierot, Praha: 2014.
 - *Český jazyk v maličku 3*. Fragment, Praha: 2017.
 - *Procvičování pravopisu pro 2. ročník ZŠ*. Taktik International, Praha: 2018.
- Eliška Pečenková:
 - *Domino 2* (+ pracovní sešit). Wolters Kluwer, Praha 2012.
 - *Můj první slovník českého jazyka*. Fraus: Praha 2008.
- Jaroslava Trnková:
 - *Český jazyk pro 1. ročník, Slabikář, Čítanka*. Studio 1+1, Brno: 2012.
 - *Český jazyk pro 2. ročník 1, 2* (+ pracovní sešity). Studio 1+1, Brno: 2013.
 - *Odlišná výslovnost a pravopis párových souhlásek – procvičovací sešit*. Studio 1+1, Brno: 2016.
 - *Pravopisné pětiminutovky pro 2. ročník*. Alter, Praha: 2018.
 - *Prvouka 2*. Duha, Praha: 2012.
 - Josef Václav Sládek: *Od žezulky k Mikuláši*. Pulchra, Praha: 2016.
 - Astrid Lindgrenová: *Petr a Petra*. Albatros, Praha: 2009.
 - Václav Čtvrtek: *Pohádky z pařezové chaloupky Křemílka a Vochomůrky*. Albatros, Praha: 1974.



Dospělí:

Výuka češtiny jako cizího jazyka pro dospělé se odehrává během týdne ve večerních hodinách, kurzy trvají 90 minut. TGM nově otevřela kurz pro začátečníky (12 studentů), dále pokračují tyto skupiny: pokročilí začátečníci (8 studentů), pokročilí (10 studentů). Specifickou skupinou je *Jan Neruda Club* pro seniory (9 studentů), většina účastníků ve věku 80–92 let sem dochází již skoro třicet let. Zabýváme se převážně českou kulturou, od roku 2017 jsme zavedli filmový klub, který je zdarma přístupný všem studentům školy. Ve školním roce 2018/2019 studovalo češtinu v TGM 39 studentů, z nichž většina se buď podílí na chodu školy, nebo se účastní projektů, které pořádáme. Používáme učebnice *New Czech Step by Step*, *Čeština expres*, *Čeština krok za krokem* (Lída Holá), *Desetiminutovky – Čeština pro cizince* (kolektiv autorů) a *Levou zadní* (kolektiv).



Letní škola:

Ve spolupráci s Ústavem českého jazyka a teorie komunikace na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (dále ÚČJTK) letos proběhl již 4. ročník letní školy pro děti i dospělé (8. července – 1. srpna 2019). ÚČJTK vyslal dvě studentky magisterského oboru Učitelství češtiny jako cizího jazyka, které po dobu čtyř týdnů přes den vyučovaly 9 dětí školního i předškolního věku a po večerech ve čtyřech oddělených skupinách pracovaly s 28 dospělými studenty. Děti se scházely dvakrát týdně na 5 hodin (10:00–15:00, skupina školáků a předškoláků). Dospělí měli vyučování jednou týdně 2 hodiny (18:30–20:30, začátečníci, středně pokročilí, pokročilí, *Jan Neruda Club*). Stáž studentů bohemistiky je hodnocena jako jeden z nejúspěšnějších projektů v historii školy uskutečněných na bázi spolupráce s českými vzdělávacími institucemi. Měsíčních kurzů se noví studenti rádi zúčastňují „na zkoušku“, ale ve většině případů se od září zapojují mezi studenty dlouhodobě docházející do TGM a tím rozšiřují místní komunitu.

Letní česká škola pro děti

Česká škola T. G. Masaryka
ve spolupráci s Ústavem českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

od 8. července do 1. srpna 2019
Výuka v celkovém rozsahu 40 hodin se bude konat dvakrát v týdnu (pondělí/středa nebo úterý/čtvrtek) od 10 do 15 hodin.

Kde
Česká škola T. G. Masaryka, 5701 W 22nd Place, Cicero, IL 60804
T. G. MASARYK CZECH SCHOOL

Vyučující
studenti navazujícího magisterského programu Učitelství češtiny jako cizího jazyka

Uzávěrka
Vyplněnou přihlášku a zálohu ve výši \$100 pošlete nejpozději do **3. června 2019**. Doporučujeme včasnou registraci, neboť počet míst je omezen.

Na přihlášku zaslané po naplnění kapacity nebude brán zřetel a záloha bude vrácena.

Pro koho
Předškoláci (4-6 let)
děti školního věku (7-9)
děti školního věku (10-12)

Komunikační dovednosti v českém jazyce podmínkou.

Za kolik
\$240
Všechny učební materiály zajištěny. Svačina a oběd s sebou.

Kontakt a přihlášky
Klára Moldová
info@czechschoolchicago.org
(773)-543-9255






CZECH AS A SECOND LANGUAGE

SUMMER COURSE FOR ADULTS

Tuesdays
July 9 - 30, 2019
6:30 - 8:30 PM

T. G. MASARYK CZECH SCHOOL
5701 W 22nd Place, Cicero, IL

All course materials provided
All levels welcome

Výuka španělštiny

TGM nabízí vzdělávací aktivity pro všechny věkové kategorie. Nejtěžší je však získat si čas polistopadových expatů (věk 35–50 let). Pro velký zájem byl učitelkou Irenou Čajkovou v roce 2016 otevřen kurz španělštiny vyučovaný v češtině. Letos výuka pokračovala již ve dvou skupinách (začátečníci, pokročilí). Kurzy jsou navštěvovány převážně tatínky, kteří k nám vodí své děti na sobotní vyučování a kteří často pracují v týmu s kolegy hispánského původu, nebo vlastní stavební firmy a chtějí rozumět řemeslníkům, které najímají. Dalším důvodem motivace (převážně pro studentky) je cestování. Latinská Amerika je častým cílem dovolených této skupiny. Výuka probíhá jednou týdně (90 minut) po dobu dvou semestrů (září–prosinec, leden–květen) v počtu 12 studentů.

Kulturní aktivity

Kulturní program v TGM organizují ve spolupráci s kolegyní Irenou Čajkovou. Zhruba dvakrát do měsíce pořádáme sérii s názvem *Kulturní čtvrtek* věnovanou rozličným tématům českého filmu, vědy a umění. Stále častěji se nám daří zvát na program hosty z České republiky nebo lokální odborníky (spisovatelka, logopedka a pedagožka Ester Stará, herečka Ester Geislerová, spisovatel Gerald Brennan, kytarista Lukáš Sommer, hokejista Michal Rozsival). Pokud to čas a podmínky dovolují, dělíme se o hosty a náklady na jejich pozvání s dalšími spolky či českými školami v Chicagu. Kromě programů ve škole se snažíme aktivně se účastnit akcí jiných českých organizací: oslava *Memorial Day* na *Českém národním hřbitově*, uctění památky Lidic každoročně pořádané *The Czechoslovak American Congress (CAC)*, české pikniky organizované *Českou misií*, *Českým národním hřbitovem* a *CAC*, vánoční bazar v *Moravian Cultural Society*, *Joined Hands Project* s *The First Czechoslovak Garden Club* a samozřejmě akce generálního konzulátu v Chicagu. Pro detailní rozpis aktivit TGM viz *Chronologický rozpis projektů, přednášek a akcí*.

Domnívám se, že právě ochota školy podělit se o kulturní program a podpořit ostatní organizace vytváří cenné pozitivní podhoubí pro správný růst zájmu komunity o české aktivity v Chicagu – nehledě na to, který daný spolek za jejich organizací stojí.

Czech Library Chicago – česká knihovna

1. listopadu 2014 slavnostně přestříhla stuhu nové knihovny delegace ze Senátu Parlamentu ČR a zahájila tím její provoz. Byly spuštěny nové webové stránky (www.czechlibrarychicago.org) a elektronický výpůjční systém. V roce 2014/2015 čítala databáze 850 kusů, během 2015/2016 byl objem svazků navýšen na 2041 knih a přibližně 100 CD a DVD ke dnešnímu dni se počty ustálily na 4 000 knihách a 376 DVD. Knihy jsou rozděleny na literaturu pro děti a dospělé, v rámci těchto sekcí rozlišujeme ještě jednotlivé podseky (naučná literatura, životopisy, beletrie, poezie, archiválie). Knihovna byla nejprve zřízena v jedné z učeben pro děti. Materiál na výrobu byl uhrazen částečně z peněžního daru MŠMT a částečně z financí TGM, práci zdarma provedl otec jednoho z našich žáků (jeho syn Stanley Havlík za to obdržel stipendium v TGM na dobu tří let). Vzhledem k neustále se rozrůstající kolekci jsem v září 2016 spustila fundraiser pro výstavbu nové knihovny z masivu v sousední třídě, která pojme 2 tisíce svazků. Projekt byl úspěšně dokončen v říjnu 2016 a dnes je tato knihovna domovem literatury pro dospělé.

Díky webové stránce pravidelně dostáváme knižní dary od krajanů z mnoha států USA (ve většině případů jsou to pozůstalí, kteří si s dědictvím v této podobě nevědí rady). Pokud knihy naše databáze již obsahuje, nabízíme je k rozebrání v rámci pikniků a akcí v TGM. V dubnu přišly do školy krabice knih po zesnulé Anně Stárkové, emigrantce z Jaroměře – ta žila nejprve v Íránu, pak byla nucena emigrovat do Kalifornie a odtud poslala rodina knihy nám. Další várka knih přišla až z Kanady (Winnipeg – stát Manitoba). Díky řediteli TGM Andrew Bultasovi byla z knižních přebytků založena mezinárodní sekce v knihovně domova pro seniory v Mayslake Village.

Budova a zahrada

Vzhledem k tomu, že v TGM zastávám post učitelky, ale také viceprezidentky, velká část mého pracovního úvazku patří údržbě a postupné rekonstrukci téměř sto let staré budovy školy a projektům na školní zahradě. Již tři roky působí v TGM *The Second Czechoslovak Garden Club*, který si vzal na starost péči o technické zázemí a prostředí v budově.

Třípatrová škola prošla v září 2015 generálním úklidem (přebroušení a nalakování podlah a schodů, navoskování linolea ve třídách a vyčištění kobereců). Velké množství vykonané práce je patrné i na zahradě školy, děti každoročně sázejí byliny, zeleninu a vlastní květiny, v září 2017 se s vypěstovanými exempláři zúčastnily zahrádkářské výstavy, kterou pořádá *The First Czechoslovak Garden Club*. Na zahradě jsou umístěny školní včelíny. Med prodáváme v rámci fundraiseru.

Se zvyšujícím se počtem návštěv, které do školy přicházejí, vznikl nápad na zrealizování pokoje pro hosty. Místnost, která dříve sloužila jako sklad časopisů a knih pro místní knihovnu a také jako kancelář školy, se postupně proměnila v pokoj, který slouží nadále jako kancelář, ale s možností ubytovat zde návštěvu v počtu až 6 osob. V suterénu školy byl zřízen sprchový kout. Postupně začínáme s rekonstrukcí školních záchodů ve stylu první republiky, v létě 2018 byly dokončeny první prostory – dámské záchody v 2. patře školy. Škola je vytápěna centrálně jedním plynovým bojlerem, v říjnu 2016 bylo nainstalováno 7 čipů, které snímají teplotu do termostatu, teplota v jednotlivých místnostech je tak alespoň částečně regulována. Termostat ušetří 300 USD ročně.

Vzhledem k tomu, že někteří rodiče dojíždějí na víkendové hodiny z daleka, proměnili jsme jednu z místností v suterénu v malý klub se společenskými hrami, wi-fi připojením, sedací soupravou s konferenčním stolem a kobercem, aby i početnější rodiny s menšími dětmi, které dosud do naší školy nechodí, mohly ve škole trávit čas po dobu probíhajícího vyučování. Největší místnost školy si v lednu 2016 pronajalo *The Czechoslovak Heritage Museum* a má v ní umístěnou svoji expozici. Zbytek prostorů je plně využíván k aktivitám TGM. V červnu 2017 začala rozsáhlá rekonstrukce elektrického rozvodu, který byl starý 50 let. Byly vyměněny pojistky, nataženy nové dráty ke sloupu elektrického vedení. Kompletně zrekonstruována byla kuchyně ve školním bytě i rozvody vody a elektriky ve školní kuchyni. Tento projekt byl ukončen na podzim 2017. V jedné ze tříd byly podél celé stěny nainstalovány dřevěné tabule s korkovou výplní, které slouží jako nástěnky.

Škola pracuje také na usnadnění parkování. Uzavřela smlouvu s odtahovou firmou a označila parkovací místa příslušnými cedulemi. Parkovací situace se od té doby zlepšila a před školou stojí auta jen jejich návštěvníků. V srpnu 2019 jsme nechali obnovit parkovací pruhy. Školní budova i zahrada je využívána v plné výši, vnitřní i venkovní prostory oceňujeme hlavně při sobotním vyučování dětí. Město Cicero spravilo v srpnu 2018 ulici a chodníky před školou a namalovalo nové parkovací pruhy.

V září 2018 proběhlo díky pomoci dobrovolníků mytí oken v celé školní budově. Profesionální firma přebrousila a znovu nalakovala podlahy a vyčistila všechny koberce. Vyměněny byly dvojce dveře. TGM zrušila zbytečně finančně nákladnou pevnou linku a školní telefon teď funguje na mobilní platformě Google Voice a ušetří díky tomu 50 dolarů měsíčně. Ve společenské místnosti se nachází nový klavír, který TGM zakoupila a darovala organizace *Czechoslovak Heritage Museum* v dubnu 2019.



Propagace a prezentace TGM online

Jako dobrovolník působí v TGM také můj manžel Vojtěch Molda. Díky jeho IT dovednostem se nám daří zlepšovat online profil školy i efektivitu jejího fungování. V současné době provozujeme tyto platformy:

Web:

- <http://www.czechschoolchicago.org/> – informace historii školy, výuce a zvláštních aktivitách
- <http://www.czechlibrarychicago.org/> – katalogizace nových knih, CD a DVD, správa výpůjčního systému
- <http://www.czechschoolsamerica.org/> – interaktivní mapa českých škol v Severní Americe, informace o pravidelném setkání učitelů češtiny ze Severní Ameriky a amerických konferencích na téma „heritage schools“

Facebookové stránky:

- škola TGM: <https://www.facebook.com/pages/T-G-Masaryk-School/158878334146036>
- Czech Schools in North America: <https://www.facebook.com/CzechSchoolsAmerica/>

Vyhledávače:

TGM je registrována na stránkách Google My Business a Yelp, které pomáhají zájemcům zobrazit polohu školy na Googlu či v konkurenčních Apple mapách.

Správa financí, fundraising

Od ledna 2018 zastává Vojtěch Molda i funkci pokladníka TGM. Správa financí prochází pod jeho rukama kompletní reformou. Vzhledem k velkému rozsahu školních aktivit započatých po příchodu učitelky spadá školní nezisková organizace od roku 2016 do vyšší kategorie z hlediska obratu. S tím souvisí podrobnější dohled amerických úřadů nad finančními aktivitami TGM. Škola je povinna podle místních zákonů nově provozovat zcela jiný typ účetnictví, který by se dal přirovnat k českému podvojnému účetnictví.

Na vyplnění daňového přiznání a ostatních souvisejících formulářů si TGM musí najmout profesionální účetní firmu a dodat jí podklady ve správném formátu. Předchozí manuální a na chyby náchylnou práci s účetními daty v Excelu, se kterou si dobrovolníci často nevěděli rady, se povedlo automatizovat s pomocí moderních softwarových nástrojů uvedených níže. Díky účetní aplikaci *QuickBooks* má škola daleko přesnější přehled o tom, které rozpočtové položky jsou nejvíce nákladné. Aplikace je napojena na internetové bankovníctví a tím pádem již není nutné žádné manuální zadávání dat s měsíčními zisoučty, které provozovali pokladníkovi předchůdci.

Účetnictví:

- [Intuit QuickBooks](#) – účetní online aplikace pro malé firmy, kterou se nám povedlo úspěšně adaptovat pro neziskovou organizaci TGM
- [Central Federal Online Banking](#) – rychlý přístup k zůstatkům, automatické platby elektřiny, plynu, vody a internetu
- [Lob](#) – elektronické zasílání šeků a dopisů

Fundraising:

Na kulturní programy, výuku češtiny pro děti a dospělé, provoz školy i budovy a platy učitelů využíváme prostředky z finančních darů MŠMT a MZV. Pouze část provozu pokryjí peníze, které na začátku roku přispějí žáci a studenti ve formě školného.

Jelikož je provoz budovy nákladný a příjmy od studentů minimální, je škola nucena k bohaté fundraisingové aktivitě. Část příjmů pochází od soukromých dárců, část od organizací, které si budovu pronajímají. Letos ji třikrát týdně pro svá setkávání využíval spolek *Alcohólicos anonos*, dále *Proyecto Odisea* – univerzitní program pro studenty s nízkým příjmem, české lóže a příležitostně sousedé pořádající oslavy narozenin a uvítání nového člena do rodiny.

Vzhledem k tomu, že je škola nezisková organizace, zaregistrovali jsme ji ve speciálních programech firem *Office Depot*, *PayPal* či *Amazon*. Kdokoliv pak při nákupu zmíní identifikační číslo školy, pomáhá k získávání financí, které jsou měsíčně převáděny na školní účet.

V zimě začalo do školy zatékat, na léto 2019 je plánovaná kompletní rekonstrukce střechy, které bude předcházet největší fundraiser v historii školy s cílem získat alespoň 15 tisíc dolarů (necelých 400 tisíc korun).



Rozpis kulturních akcí

Oslavy osmičkových výročí v roce 2018

Výročí vzniku nezávislého Československa

26. a 27. října 2018

TGM ve spolupráci s University of Chicago

Těžiště výročních oslav bylo umístěno do prostředí *University of Chicago*, kde Masaryk v létě roku 1902 vystoupil se sérií přednášek na téma české kultury, historie a literatury a jehož návštěvy Chicaga přispěly k založení nezávislého Československa. V návaznosti na akademickou konferenci věnovanou důležitým „osmičkám“ se uskutečnil program určený dětem a širší české a slovenské komunitě. Žáci Masarykovy školy spolu se studenty *Gymnázia Nad Alejí*, kteří byly tou dobou na výměně v sesterské *Walter Payton College Prep*, zazpívaly českou národní hymnu a spolu s reprezentanty českých a slovenských organizací v Chicagu položily pamětní věnce u tak zvaného *Masaryk Memorial* – sochy Blanického rytíře, za jehož realizaci v roce 1955 stojí sochař Albín Polášek. Program pokračoval dílnami ilustrátorky a režisérky animovaných filmů Galiny

Miklínové. Po celodenním programu následovala slavnostní recepce a promítání nejnovějšího filmu Jana Švankmajera *Hmyz*. Večer byl zakončený přípitkem na počest výročí ČSR – vzhledem k sedmihodinovému časovému rozdílu připadající v České republice již na 28. října.



Retrospektiva filmů Miloše Formana

9týdenní cyklus v rámci podzimního semestru

TGM ve spolupráci s University of Chicago – Department of Slavic Studies

Vybrané Formanovy filmy byly představeny osobnostmi z filmové akademie, kultury a politiky. Retrospektivní cyklus se uskutečnil na *University of Chicago* v kině *DOC Films*.

Mural s Tomášem Garriguem Masarykem

srpen 2018

TGM v rámci projektu *Pilsen Encounters Project* ve spolupráci s Fakultou designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni

Nástěnná malba inspirovaná mexickým pouličním uměním byla provedena na 16. ulici ve čtvrti Pilsen třemi vybranými studenty *FDU* a přidala se k muralu umělce Viktora Valáška z roku 2015 na téma lodní tragédie *Eastland*. Oba muraly připomínají český původ čtvrti a mají za cíl sblížovat hispánskou komunitu, která současnou Plzeň obývá většinou, s tou českou, která stála u jejího zrodu.



Výstava o historii české Plzně a jejího amerického protějšku
od 17. srpna

TGM v rámci projektu Pilsen Encounters Project ve spolupráci s Fakultou designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni

Dne 17. srpna 2018 se uskutečnila v galerii *Citlalin* vernisáž výstavy *Pilsen*. Jedná se o 22 panelů zobrazujících historii české Plzně a její jmenovkyně na americké půdě. Ateliér *Mediální a didaktické ilustrace* mapuje pod vedením Renáty Fučíkové pomocí ilustrací a krátkých textů historii české Plzně od doby kamenné až po současnost. Zároveň se studenti věnovali i historii chicagské čtvrti Pilsen založené českými vystěhovalci a dnes obydlené mexickými občany.

Folklorní soubor Vojodeyl
17.–19. srpna 2018

TGM ve spolupráci s Pilsen Festem

V rámci Pilsen Festu, který přes víkend každoročně navštíví okolo 30 tisíc lidí a jehož cílem je představovat různé tváře hispánské muziky, kulinařského umění a kultury obecně, vystoupil letos podruhé český soubor, aby tak připomněl obyvatelům čtvrti Pilsen, kde se festival koná, jaké kultuře patřily její počátky. Folklorní trio *Vojodeyl* zahrál stálice českého folkloru. V rámci vernisáže výstavy *Pilsen* vystoupil Vojodeyl s mexickou skupinou *Hermanos Salcedo*.

Koncerty kytaristy Lukáše Sommera na Latin American Guitar Festival Chicago, návštěva ve škole TGM – dílna pro děti
6.–8. říjen 2018

TGM v rámci projektu Pilsen Encounters Project

Chronologický rozpis projektů, přednášek a akcí v TGM

Výlet krajanů do České republiky (20.–31. srpna 2018)

Čtvrtý ročník výletu s názvem *Around the Czech Republic* jsem letos pořádala na sklonku letních prázdnin. Chicagské Čechy reprezentovalo 21 účastníků, převážně studentů TGM. Skupina strávila pár dní v Praze – velmi si ceníme pozvánky na prohlídku MŠMT a soukromé návštěvy Knihovny Náprstkova muzea. Posléze jsme se vydali na kolečko po české vlasti. Putovali jsme přes Lány a Čermákovo Kladno do Příbrami, navštívili jsme husitské katakomby a klášter v Klokotech. Na své chalupě v jižních Čechách nás přijala a koláči pohostila umělkyně Renáta Fučíková. Odtud jsme dále pokračovali úzkokolejkou do Jindřichova Hradce. Následující část cesty byla věnována prozkoumávání husitských jižních Čech (Prachatic, Husinec, Chelčice, Lomec) a na UNESCO zapsaných Holašovic. Zajeli jsme také do Českého Krumlova, na Hlubokou a podívat se na klášter ve Vyšším Brodě. Směrem na Prahu jsme se vraceli přes Třeboň, kde si skupina užila plavbu po rybníku Svět a večeri v pivovaru Budvar.

Někteří zúčastnění si domů dovezli vzpomínky na dojemná první setkání nebo dokumenty z archivů, které jim chyběly k úspěšnému sestavení rodokmenu. Exkurze Masarykovy školy do České republiky navazuje na tradici 60. let. Krajané tehdy začali organizovat veliké zájezdy především u příležitosti sokolských sletů v Československu.



Houby Day (7. října 2018)

Na západním předměstí Chicaga se letos uskutečnil již 50. ročník festivalu *Houby Day*, jímž Češi kdysi oslavovali vrchol houbařské sezony. Ačkoliv se dnes ve slavnostním průvodu po Cermak Street prezentují organizace všech zaměření, stále je možné tu a tam zahlédnout české nápisy a velikou dekorovanou houbu reprezentující české spolky. Akci navštěvuje přes 25 tisíc lidí převážně hispánského původu. Masarykova škola ani letos v průvodu nechyběla, doprovodil ji vicekonzul Jan Kubišta.



Ilustrátorka, výtvarnice a režisérka Galina Miklínová (25. října 2019)

Galina Miklínová představila své ilustrované knihy a krátké autorské filmy určené jak dětem, tak dospělým. Po besedě následovala autogramiáda autorky a drobné pohoštění.

Gymnázium Nad Alejí (26. října – 5. listopadu 2018)

Výměna studentů Gymnázia Nad Alejí a studentů Walter Payton College Prep je podporována *Pražským výborem* organizace *Chicago Sister Cities* již od roku 2009. Od roku 2012 se díky iniciativě učitelky PhDr. Kláry Braunové spolupráce Gymnázia Nad Alejí rozšířila i na komunitní Českou školu T. G. Masaryka (dále TGM). Studenti Gymnázia Nad Alejí pravidelně připravují večerní přednášku a powerpointovou prezentaci pro americkou veřejnost s českými kořeny na téma české kultury inspirovanou osobností vybranou Velvyslanectvím České republiky ve Washingtonu v rámci *Mutual Inspiration Project* a vystupují tak jako součást série programu nazvaného *Cultural Thursdays*. Akce se vždy těší vysoké návštěvnosti. Studenti mají možnost procvičit si angličtinu nejen během přednášky jako takové, ale také během besedy a diskuze, která následuje po oficiálním programu. Kromě přednášek pro dospělé studenty češtiny a přátele TGM se reprezentanti Gymnázia Nad Alejí pod vedením svých profesorů věnují i bilingvním dětem, které sobotní TGM navštěvují, a pracují s nimi na výtvarných projektech. Zde probíhá spolupráce v češtině. Jako příklad dílen, které se v TGM uskutečnily, můžeme uvést workshop na téma Karel a Josef Čapek – výroba vlastního robotů, dílna graffiti – výroba šablon českých prezidentů a významných českých národních památek a následné aplikování graffiti na školní stěny, dílna modrotisku – výroba školních přání a látkových tašek s potiskem. Letos každé dítě vytvořilo lipový list z papíru, kam namalovalo, co pro něj znamená být Čechem. Z listů pak byla vytvořena lípa na jedné ze stěn školní chodby.

Škola TGM se snaží studentům v rámci jejich návštěvy Chicaga představit a přiblížit bohatou historii a vliv české komunity na dějiny Chicaga (exkurze do čtvrti Plzeň, exkurze na Český národní hřbitov, návštěva Generálního konzulátu ČR v Chicagu). Kontakt dětí TGM s mladými studenty Gymnázia Nad Alejí je velmi významný, protože je motivuje k dalšímu studiu češtiny a přibližuje jim český studijní systém. Na základě inspirace školní výměnou vycestovala v roce 2017 patnáctiletá studentka TGM na půl roku do České republiky, kde se na 6 měsíců plně zapojila do povinné školní docházky na gymnázium v Královéhradeckém kraji. Návštěva studentů a profesorů z Gymnázia Nad Alejí je každoročním zpestřením výuky a kulturního programu školy, který obohacuje jak naše žáky, tak dospělé studenty.

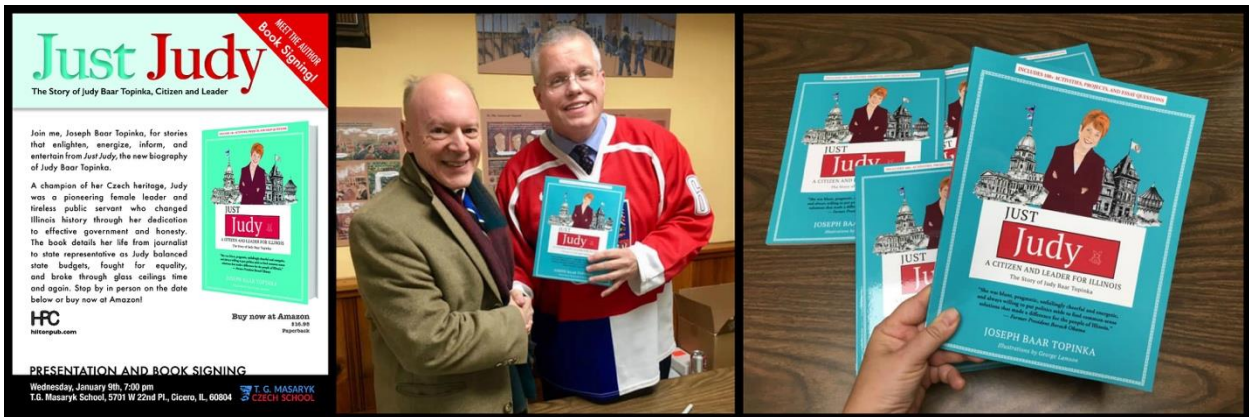


Konzulát Slovenskej republiky v New Yorku (29.–30. listopadu 2018)

Jelikož Chicago teritoriálně spadá pod agendu newyorského konzulátu, navázali jsme spolupráci s konzulátem Slovenské republiky a dvakrát do roka poskytujeme prostory TGM ke konzulárním dnům (zřizování pasů, ověřování dokumentů atd.). Školu během dvou dnů navštíví okolo 300 lidí.

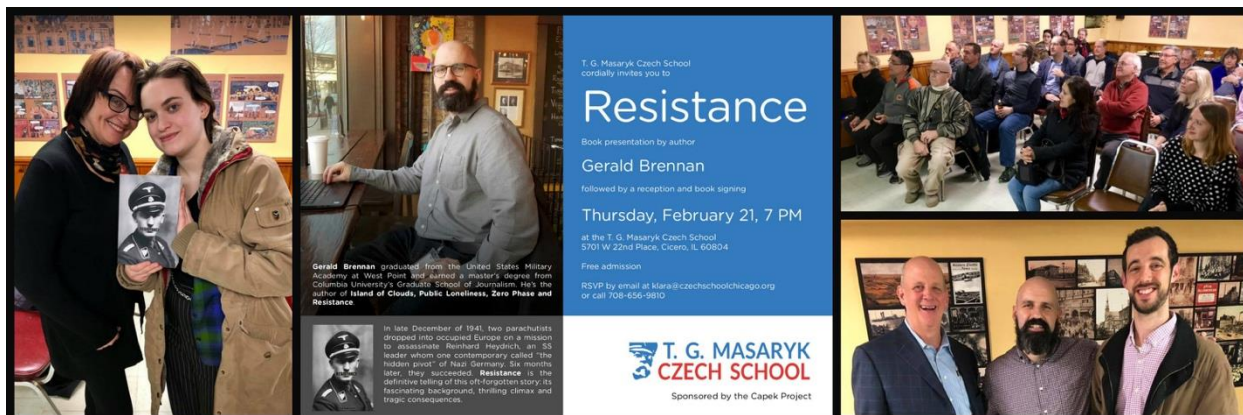
Just Judy (9. ledna 2019)

Joseph Topinka, syn významné illinoiské političky českého původu Judy Baar Topinka, představil životopis své matky, jehož je autorem. S publikem pak sdílel příběhy z jejího života a milníky její politické kariéry.



Resistance (21. února 2019)

Přednášky chicagského autora Geralda Brennana o detailech a pozadí Heydrichiády, které sepsal do knihy s názvem Resistance, se zúčastnilo přes 30 krajanů. Tématika se těšila velikému zájmu, už kvůli každoroční tryzně v Lidicích, na jejímž obsahu se podílí žáci TGM od roku 2013.



Ester Stará – Noc s Andersenem, individuální lekce logopedie pro rodiče a děti, projekt se staršími dětmi, beseda pro dospělé (6.–11. dubna 2019)

V pořadí již šestá *Noc s Andersenem* (6. dubna 2019) opět vzbudila velký ohlas. Programu se zúčastnilo 50 žáků, až do rána ve škole přespalo 30 statečných. Čestným hostem akce byla logopedka, speciální pedagožka a spisovatelka Ester Stará. Každá třída pracovala s jinou autorčinou knihou (mladší děti – *Šedík a Bubi*, starší děti – *Dům za mlhou*). Během týdne měly děti možnost využít individuální hodiny logopedie. Následující víkend se věnovala paní spisovatelka pouze starším žákům, kteří pracovali s nedávno vydanou knihou *Ó, ó, ó, vajíčko*.



Během týdne měli rodiče s dětmi možnost přijít do TGM na individuální lekce logopedie. Ester Stará poradila, jak cvičit problémy s výslovností a jak pracovat na řečovém rozvoji. O individuální sezení byl veliký zájem. Aby dospělí nezůstali zkrátka, přichystala škola TGM v následujícím týdnu literární večer s Ester Starou i pro ně. Autorka hovořila o své praxi speciální pedagožky, představila svoji tvorbu a ukázala způsoby, jak může rodič podněcovat rozvoj slovní zásoby u svých dětí.



Bazar knih (17. dubna 2019)

Vzhledem k množství knih, které škola přes rok obdrží darem (pozůstalost po zemřelých krajanech, zužování domácí knihovny), pořádáme jednou ročně veliký knižní bazar pro širokou veřejnost, kde nabízíme volně k rozebrání literaturu, kterou ve škole nemůžeme využít, nebo kterou již vlastníme duplicitně.



Herečka Ester Geislerová (27.–29. dubna 2019)

Ester Geislerová přiletěla zúčastnit se festivalu poezie s názvem *Poesía en abril* v chicagské čtvrti Pilsen. Její přítomnosti jsme využili i ve prospěch české komunity. Dospělým TGM uspořádala promítání filmu *LOVENí* a děti absolvovaly workshop recitace, jehož plody využily na konci roku při prezentaci školních projektů rodičům.



Michal Rozsival (18. května 2019)

U příležitosti ukončení školního roku v TGM navštívil školu hokejista Michal Rozsival. Nejprve věnoval svůj čas dětem, odpovídal na jejich dotazy a podepisoval nekonečné množství předmětů a fotek do památníků. Do školy přinesl ukázat i prsten, který obdržel za vítězství ve Stanley Cupu. Zúčastnil se pak i školní besídky, s rodinou pobyl na školním grilování. TGM od něj dostala dres, na kterém jsou podepsáni všichni hokejisti týmu Blackhawks.



Spolupráce s českými organizacemi v oblasti Chicaga

Bohemia on Records – Filip Šír (2. května 2019)

Ve spolupráci s Generálním konzulátem ČR v Chicagu a Národním muzeem přijel do TGM přednášet na téma projektu a stejnojmenné knihy *Bohemia on Records* jeden z členů výzkumného týmu Filip Šír. Akce byla pojata také jako přivítání nového generálního konzula Jaroslava Kantůrka a jeho ženy Olgy.



Memorial Day (27. května 2019)

Memorial Day je státní svátek vyhlášený každoročně poslední květnové pondělí. Na Českém národním hřbitově v Chicagu se pravidelně v tento den koná slavnost uctění padlých vojáků a TGM zatím ve své 98leté existenci ještě nikdy nechyběla. Letos si program vzaly na starost sestry Trnkovy a jejich spolužák Mark Samson. Na organizaci slavnosti se podílel také generální konzulát, spolek *Svobodná obec* a *Americký Sokol*.



Připomínka 75. výročí lidické tragédie u památníku v Crest Hillu (9. června 2019)

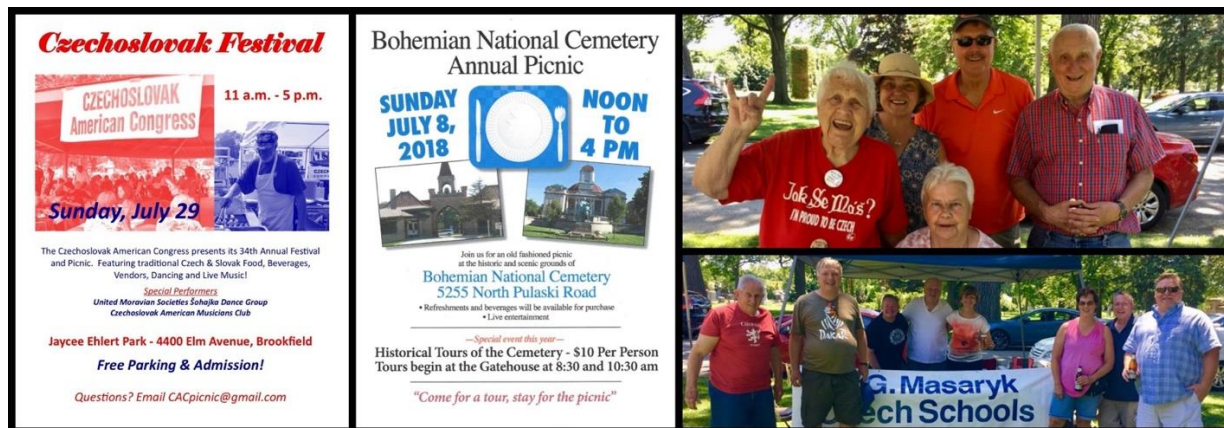
Sestry Tina, Linda a Sandra Ticháčkovy reprezentovaly TGM během tryzny v amerických Lidicích a četly dopisy, které si vyměnily se sestrami Suchánkovými (paní Skleničkovou a paní Kalibovou) – posledními žijícími lidickými ženami. Kontakty získala TGM díky Gabriele Havlůjové, předsedkyni Spolku pro zachování odkazu českého odboje.

Pietní akt, který každoročně připomíná vyhlazení města Lidice, pořádá *The Czechoslovak American Congress* ve spolupráci s městem Crest Hill, ve kterém se lidický památník nachází.



Pikniky

TGM se aktivně každý rok účastní pikniku pořádaného *Czechoslovak American Congress* (28. července 2019) a *Českým národním hřbitovem* (8. července 2019) a dále i pikniku *České misie* (25. srpna 2019). Na akcích máme školní stánek a interakcí s účastníky získáváme nové studenty a zájemce o naše akce.



Spolupráce na území Spojených států

Vzhledem k tomu, že české školy na území USA mají omezené finanční možnosti a mnohdy to bývá jen jednou do roka, kdy si mohou dovolit zaplatit návštěvu z České republiky včetně uhrazení nákladů na zaoceánskou letenku, zahájili jsme spolupráci. Jakmile víme, že host, který se do TGM vypraví, má k dispozici dost dní na to, aby vystřídal víc destinací, obracíme se na kolegy v českých školách a o projekty se dělíme, abychom snížili náklady na akci jako takovou.

8. výroční konference českých škol v Severní Americe, Pittsburgh (31. května – 2. června 2019)
Vedle podzimní cesty krajanů do České republiky je organizace výroční konference druhým časově a manažersky náročným projektem, jež koordinuji. Díky podpoře MŠMT byl letos odborný program opět obohacen o hosty z České republiky z oblasti teorie výuky českého jazyka a české literatury. Třídenní program přednášek, workshopů a networkingových akcí se konal pod záštitou *Českého a slovenského světa v Pittsburghu*. Pozvání a účast v programu přijaly autorka Lucie Šavlíková, hudební metodička Adéla Drakeford, a lingvistky Barbora Štindlová a Petra Jirásková z ÚJOPu. Delegation z ČR zastupovalo MŠMT, MZV a Senát Parlamentu ČR. Zástupci 25 škol z USA a Kanady měli možnost vyměnit si zkušenosti a nápady, přiučit se novým učebním technikám a hlavně se osobně setkat, což je při úzké spolupráci komunitních škol velmi důležité.



Služební cesta do České školy v San Diegu (10.–14. června 2019)

Metodická pomoc učitelům české školy, domluva budoucích společných projektů, ukázkové hodiny pro děti české školy.

Psalo se/vysílalo se o TGM 2018/2019

- Lucie Rychlá: *Bohemistika je jen jeden dílek*. Mozaika, čtvrtletník DZS o mezinárodním vzdělávání, podzim 2018, 14–15.
- Barbora Fimanová, Tereza Šoltéssová: Dvě studentky ÚČJTK jako lektorky na letní škole češtiny v Chicagu 2018. https://ucjtk.ff.cuni.cz/2018/07/26/dve-studentky-ucjtk-na-letni-skole-cestiny-v-chicagu-2018/?fbclid=IwAR3KXmyYch0mPqEhmTZ8F4x54A18jB11K04b1le1uiz_pFUz8CixOjx5SYk
- Tomáš Nídr: *Pozapomenutý starosta Tonda Vozejk*. In: Euro, 2019/3, 48–52. https://www.euro.cz/archiv/pozapomenuty-starosta-tonda-vozejk-1443077?fbclid=IwAR2fE8ZrvedEewlThT0pv99hLATzvcYfp8nnHT9MuxHymH85ezcLG_0cdsI#utm_medium=selfpromo&utm_source=euro&utm_campaign=copylink
- Tomáš Nídr: *Chová se pěkně jako Masaryk*. In: Reportér, březen 2019, 76–79. https://reportermagazin.cz/a/p5W4W/chova-se-pekne-jako-masaryk?fbclid=IwAR1Ltd6EMn1PRr_xYss4lCodP_g32hgC0ur_gwuS5RJJCQJt1TjnHc5-0yw
- Jan Kaliba: *V USA nenávratně mizí české čtvrti. Proč? Odpoví Jan Kaliba*. <https://plus.rozhlas.cz/v-usa-nenavratne-mizi-ceske-ctvrti-proc-odpovi-jan-kaliba-7962152>
- Ray Capek: *Lodge Happenings*. CSA Journal, 2019/3, 22.
- Andrew Bultas: *Lodge Happenings*. CSA Journal, 2019/4, 32.

